

Asia: VN/9627/2026

Hallituksen esitys eduskunnalle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausuntonne pääasiallinen sisältö

Lausuntonne pääasiallinen sisältö

Työntekijäliiton näkökulmasta merenkulun koulutus- ja pätevyysjärjestelmä eroaa olennaisesti muusta ammatillisesta koulutuksesta sen kansainvälisen sääntelypohjan ja turvallisuuskriittisyyden vuoksi. Tämän vuoksi on välttämätöntä, että ehdotettuja koulutuksen järjestämistä koskevia joustoja ei sovelleta merenkulkualaalla tavalla, joka voisi heikentää pätevyyksien tasoa tai vaarantaa turvallisuuden.

Liitto katsoo, että erityisesti poikkeusoloihin liittyvät osaamisen osoittamista koskevat joustot sisältävät merkittäviä riskejä merenkulun turvallisuudelle, mikäli käytännön työtilanteisiin perustuva näyttö ja osaamisen arviointi korvautuvat laajamittaisesti kevennetyillä menettelyillä. Merenkulussa pätevyyden tulee kaikissa olosuhteissa täyttää kansainväliset STCW-vaatimukset, eikä tästä tule olla kansallista poikkeamismahdollisuutta.

Lisäksi liitto pitää ongelmallisena sitä, että ammatilliseen tehtävään valmistavaa turvallisuuskoulutusta koskevassa sääntelyssä poiketaan useista koulutukseen ja arviointiin liittyvistä oikeusturvasäännöksistä. Näiltä osin tulisi varmistaa, että koulutukseen osallistuvilla on riittävät oikeussuojakeinot myös erityissääntelyn piirissä.

Liitto korostaa, että merenkulku on Suomen huoltovarmuuden kannalta kriittinen ala, ja että laivan päälystön osaamisen jatkuvuus on välttämätöntä yhteiskunnan toimivuudelle kaikissa oloissa. Tämän vuoksi koulutuksen jatkuvuus, saavutettavuus sekä riittävät resurssit tulee turvata myös poikkeusoloissa.

Lopuksi liitto katsoo, että työelämätoimikuntajärjestelmän lakkauttamisen yhteydessä on varmistettava merenkulun alan työmarkkinaosapuolten tosiasiallinen osallistuminen koulutuksen kehittämiseen ja laadunvalvontaan.

Häiriötilanteita ja poikkeusoloja koskeva ehdotukset

Lausuntonne koskien häiriötilanteen määrittelyä

-

Lausuntonne koskien ehdotusta yksityisten koulutuksen järjestäjien varautumisvelvollisuudeksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta oppivelvollisten ensisijaisuudelle poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa

-

Lausuntonne koskien ehdotusta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain uudeksi 45 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain uudeksi 52 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta ylioppilastutkinnosta annetun lain uudeksi 4 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta lukiolain uudeksi 18 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta lukiolain 4 §:n muuttamisesta

-

Lausuntonne koskien ehdotusta tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain uudeksi 26 a §:ksi

-

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:ää koskevat muutokset

Lausuntonne koskien lain 8 §:ään ehdotettavia muutoksia

-

Ylioppilastutkinnosta annettuun lakiin ehdotettavat muutokset

Lausuntonne koskien lain 5 a §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Lausuntonne koskien lain 21 §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Lausuntonne koskien lain 22 §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Lausuntonne koskien lain 24 §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Ammatillisen koulutuksen työelämätoimikunnat

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen työelämätoimikuntia koskevia muutosehdotuksia

-

Täsmennykset toisen asteen lukuvuosimaksuja koskeviin säännöksiin

Lausuntonne koskien lukiolain 34 a §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta annettuun lakiin ehdotettava muutos

Lausuntonne koskien lain 3 §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Kankainen Susanna
Suomen Laivanpäälystöliitto ry